

MEGASYSTEMET

- DE GYLLENE ÅREN

DEL I

TIDSLINJE

Det här är en lista på de viktigaste händelserna som redovisas i del 1 **Megasystemet – de gyllene åren**. Kopiera gärna händelserna och fäst dem vid de angivna årtalen på er tidslinje. Tidslinjen ska vara 8,75 meter (875 cm) långt och motsvaras av 175 år i historien. 1 år motsvaras av 5 cm. Tidslinjen börjar med år 1825 och slutar med år 2000.

1829	Det första ångloket, The Rocket, används i England
1850	Det bryts 100 000 ton stål per år i Sverige
1850-talet	Bessemerprocessen uppfanns
1854	Riksdagen beslutar att bygga stambanan genom Sverige
1856	Stambanan börjar byggas
1860-talet	Martinprocessen uppfanns
1866	Dynamiten uppfanns av svensken Alfred Nobel
1870-talet	Thomasprocessen uppfanns
1870	Det bryts 500 000 ton stål per år i Sverige
1873	Levis jeans börjar massproduceras i USA
1883	Beslutet fattas att bygga järnväg mellan Luleå och Narvik
1888	3 000 man arbetar som rallare vid bygget av malmbanan
1888	276 personer bor i Gällivare
1888	Gällivaregruvan startar sin verksamhet
1888	Det bryts 80 000 ton malm i Gällivaregruvan per år
1888	Malmbanan når Gällivare
1888	Första malmtåget når hamnen i Luleå
1888	70 000 ton malm skeppades ut från hamnen i Luleå
1889	Stationshuset i Boden är färdigt

SIDA
I

MEGASYSTEMET – DE GYLLENE ÅREN

- 1891 Svenska staten köper malmbanan
- 1893 260 000 ton malm skeppades ut från hamnen i Luleå
- 1894 Man slutar lasta malm förhand i hamnen i Luleå
- 1894 Stambanan når Boden och är då klar från söder till norr
- 1894 Kungen inviger bland annat järnvägssträckningen förbi Boden
- 1898 Man får gatubelysning med gaslampor i Boden
- 1899 Kirunagruvan startar sin verksamhet
- 1900 Trädgården vid järnvägsstationen i Boden vinner pris vid trädgårdstävling
- 1900 Det bryts 1 400 000 ton malm i Gällivaregruvan per år
- 1900 1 000 personer bor i Kiruna
- 1900 7 000 personer bor i Gällivare
- 1900 Riksdagen beslutar att bygga en fästning i Boden
- 1901 De första loken elektrifieras
- 1901 Bodens fästning börjar byggas
- 1902 Den nya skolan, Centralskolan, invigs i Boden
- 1902 En Lantbruks-, slöjd- och industriutställning hålls i Boden
- 1903 Järnvägen når Narvik, malmbanan är helt färdig
- 1905 Man får elektrisk gatubelysning i Boden
- 1906 Det första kraftverket byggs i Sverige
- 1906 Militären börjar flytta in i Bodens garnison
- 1907 Staten blir hälftenägare i LKAB
- 1907 Det första skottet avlossas i Bodens fästning
- 1908 Regeringen fattar beslut att elektrifiera järnvägen

MEGASYSTEMET – DE GYLLENE ÅREN

- 1910 Porjus kraftstation börjar byggas
- 1910 7 400 personer bor i Kiruna
- 1911 Järnvägen når Porjustrakten
- 1912 1 450 man arbetar vid Porjus kraftstation
- 1913 En kuppövning görs mot Bodens fästning
- 1914 Bodens fästning är färdig
- 1915 Kraftverksstationen i Porjus invigs